

GAZELLE RIJWIELEN. FABRIEK TE DIEREN.

6^e Jaargang No. 46.

Vierde Kwartaal (40-52).

1 April 1913

DE REVUE DER SPORTEN

ZEIKKUSTREED WEEKBLAD. Directeur-Redacteur LEO LAUER.

Binnen Amstel 161

Telefoon 1138 N.

Amsterdam.

MEDEWERKERS: C. A. W. Hirschman, 2e Voorzitter N. V. B.; J. Hylkema, Secretaris-Penningsmeester N. V. B.; G. W. van Hasselt; H. S. Isbrücker, Voorz. Ned. Cricketbond; M. E. v. d. Wal; Mr. J. Liefstink; H. Minikman; W. Westra, Voorz. Ned. Kaatsbond; Nic. Broekhuysen, Voorz. Ned. Korfbalbond; Is. Querido; S. C. de Hoop, Leeraar a. d. de H. B. S. te A'dam; M. B. Zeldenrust; V. Hendriks; W. G. Hartmann, 2e Voorz. Ned. Athl. Unie; J. Mijer, 2e Secr. Ver. A'damsch Dangen.; John Coucke; Ericus; P. J. de Bruine Ploos van Amstel; Jan Diemont; W. W. v. d. Vet; Meerum Terwoeg; P. M. C. Toepoel; A. J. G. van Merkesteyn; A. P. M. Moussault; J. C. Hofker; W. L. Repko; H. J. Oosterveen; A. Tordoir enz.

Prijs f 5.50 p. jaar. Fr. p. post f 6.—. Buitenland f 9.40. Afz. nummers f 0.15. Advertentiën 20 cts. p. regel.

Abonnementen kunnen ieder kwartaal aanvagen, doch zijn verbindend voor een geheel jaar.

De nieuwe boot „De Bries” van den heer Hultzer, den President der Roei- en Zeilvereniging „De Amstel”.
Onze illustratie toont „De Bries” van den heer Hultzer op sleep naar Amsterdam. „De Bries” is gebouwd in Antwerpen. De oude „Fortuna” van den heer Hultzer is verkocht, en gaat naar Dordrecht. De nieuwe eigenaar van de „Fortuna” is de heer J. Bos, woonachtig in de Merwe-stad.

4 GRANDS
PRIX.

DEMANDEZ
UN

DUBONNET

YIN
TONIQUE

Per FLESCHE bij H. H. Wijnhandelaren.
Per GLAS in alle voorname Restaurants,
Louch- en Tearooms.

Amsterdam — Agents-dépositaires: MÄHLER BESSE Cie — 's Gravenhage.

OVER SPORT EN

X

W. J. H. MULIER.

Toen keek Mulier vreeselijk diepzinnig en zei deze duistere woorden:

„Dat Noorsche kerkje kwam binnen ons strafschopgebied, dus ongeveer dezelfde kwestie als toen met de 10e penning. Ik zie dat u aarzelt om toe te geven. Maar 't is 'n feit en 't heeft 'n serieuze reden van bestaan — beide noem ik evenwel niet.”

„Ik heb eens in Zweden 'n ijsclub opgericht, dat had 'n mondain bijoormerk. Wij jongelui wilden wel eens baantje rijden en ook niet alleen dansen en bobben. Wat ik daar deed? 'k Leerde daar Zweedsch stamelen, philantropie betrachten, bobben en skilopen, terwijl ik 'n studie maakte van Zweedsche punch; later kwam me dat allemaal in 'n Indië prachtig te pas. Thans zou ik zoo'n ijsclub oprichten op paedagogisch-didactische gronden, 't gaat er dan grif in, precies als met de gymnastiek. Heel simpele, ware dingen, wil men niet, als marktwaar. De Simplicissimus staat vaak op den index.

„Of ik iets tegen de gymnastiek heb? Gut neen, dacht u dat? U denkt wel meer vreemde dingen; zag ik dadelijk, toen u de kamer binnenkwam. Neen, de kwestie zit dieper. Enkele gymnastiek-menschen zijn zoo loodzwaar, zoo waschecht. . . . Ikzelf zou dolgraag gymnastiek-onderwijzer zijn; al was 't naan, omdat je dan nog de persoonlijke kans hebt 't vèr te brengen. Dat komt verrukking nabij!”

„Wat hebt u daar? Aha, 't Januarij-nummer van „Vrede door Recht!”. Dus u zou nader bijzonderheden willen weten over hetgeen ik daarin heb geschreven?”

„Dit stond er n.l. in het maandbladje, dat ik Mulier overhandigde, als slot van 'n artikel van Mulier's hand: „Ook het bezoeken van vreemde landen en aanknopen van vriendschapsbanden aidar, werkt mede om den alouden en veronderden haat tegen al wat vreemdeling (barbaros) heet om te tooveren in de enige sympathie, die waard is bestendig te worden; de sympathie voor een goed mensch, onverschillig tot welke natie hij behoort.”

„Daar heb ik geen woord aan toe te voegen. Is u 't niet met me eens? Jammer! Is u 't wèl met me eens? Heerlijk! Want, ik schrijf soms dingen, die je met kaarsvet op je nachttafel zou willen zetten. Dan roep je jezelf toe: Schön gebrüllt, Löwe, maar daarop laat je zachtjes volgen: wij moeten eigenlijk nooit uit de ploot vallen, dat bederft de gear en 't geloof aan 't heilig kunnen, zet dus liever 'n ernstig gezicht, als je iets neerschrijft, dat men al jaren weet, omdat 't zoo voor de hand liggend waar is. Precies als het winnen van kleine autoriteiten voor dingen, die voor je jongste zontje dagelijksche kost en simple comme bonjour zijn, nieren-verdelgend stone-wallen is. Ik haat gewichtigingen, oud en jong!”

Geluklijk behoeven de *verhalijde* autoriteiten in ons land geen belegering meer! Onze regeringsmensen zijn hunnen collega's in 't buitenland, wat officieelen steun betreft, in vele opzichten vóór. De Belgen o.a. bijnden ons dien machtigen steun.

„Wat stone-wallen is? Dat is 't begin van cricket, dat doe je niet tusschen de buitjes door, daar ben ik het met Kees Feith roerend over eens. Z'n jongere broer Jan had daar niets op mogen zeggen, maar die was al heel vroeg voor niets en voor niemand bang, daarom mocht ik hem zoo graag. Tusschen haakjes, kent u Graafland van de Schoolvoetbalcommissie? Die kan werken, bergen verzet-ie. Lees eens z'n veldbal-boekje, alleraardigst zomerspel voor ons volk. Ook Grasé heeft met z'n honkbal 'n heel goed werk gedaan. Thans is Graafland bezig aan Perkal als vóór-ouening van de kaatsers. Dat is allemaal van dat stille, bedaarde, nuttige werk, waar je nooit één letter over leest.”

„M'n huis laat ik u niet zien, omdat al m'n intieme vrienden

W. J. H. Mulier.

SPORTMENSCHEN.

minzaam beweren, dat ik er zoo prat op ga, daar het zoo'n beetje volgens mijn eigen teekening en ontwerp is gebouwd.

„Over professionalisme bij de voetbal-sport heb ik een oordeel dat ik natuurlijk onfeilbaar juist vind, maar ik wil liever 't antwoord schuldig blijven, daar dit zou kunnen worden uitgebuit, ten nadeele van de goede zaak. Zelf is u mans genoeg om het raadsel op te lossen. Is U dat niet? Och kom! Nu, ik geloof, dat het Bestuur van den N.V.B. het beroepsspel nog wel 25 jaar buiten de deur zal kunnen houden, mits de heeren behoorlijk de hand houden aan

het met twee woorden spreken en het voeten vegen en zorg dragen, dat er altijd een vuile mat buiten vóór de deur blijft liggen.

„'t Is met het geschrijf over beroeps-spel als met buitenlandsche loterijen en adressen waar je „geld kunt leenen, zonder onderpand.” Reeds in de dagen van 'n catechisatie-tijl had ik ontdekt, dat er dingen in het leven zijn, die de verveling op bedenkelijke wijze nabij komen. Zoodat ik mij best kan voorstellen, dat als de Nieuwe Rotterdamse Courant nog lang propaganda maakt voor invoering van professionalisme, er eindelijk wel eens twee of drie beroeps-spelers-ploegen uit die zwaar gestookte couveuse komen.”

„Er zullen dan weldra menschen zijn, die snakken naar een abonnement, recht gevende op een doorlopenden vrijdom om niet naar het spel van die 22 beroeps-voetballers te hoeven kijken.”

„Ja, de onbezweken brave inboorlingen, die zoo'n lot koopen of zich door zoo'n geldschiet, die moetaan afschuift, laten overhalen, zijn al weinig verstandiger dan de goedaardige lieden, die invoering van beroeps-spel een panacee voor alle kwalen achten. Er ontstaat immers dadelijk een nieuwe gordel van semi-amateurs tusschen de krimpvrje amateurs en de geijkte profen.”

„Ook die beroemde jas van meneer B.” waarover weinig geschreven, maar boeken gepraat is, begint rond te waren als een compleet confectiemagazijn in de onbestorven hersenen van enkele sporters-menschen. En vergeet ook niet het renzen-schandaal van den man, die ging scheidsrechter en gedurende de reis met heel z'n denken was bij het meisje, dat hij op eigen kosten, voor eigen rekening en risico nota bene, had meegenomen — zijnde het meisje zijn verloofde. Herinnert u zich die kwestie niet? Neen, ik ook niet precies oerlijk gezegd! Maar ik vind deze kwestie, die er geen is, heél wat belangwekkender dan de praaties over beroeps-spel, wat voorloopig wel geen „kwestie” zal worden!”

„Heusch, zoolang wij leven, ontstaat er in Holland nog geen professionalisme, dat de moeite waard is om er de beroeps-gezinnen en de onvermijdelijke beroeps-kinderen, van te onderhouden.”

Intusschen, alle gekheid ter zijde. Wij staan in Nederland nu *zuiverder* en *hooger* dan in menig ander land. De trouwe werkers als Warner, Hirschman, Kips enz. kunnen trotsch zijn op den N.V.B. en z'n uitmuntende commissies. Ook met onze scheidsrechters kunnen we de kramen langs, Willing, Tromp, Meerum enz.

„Wilt u nu toch weer particuliere bijzonderheden uit mijn leven weten? Kom, ik lach liever zelf, dan anderen om mij te laten lachen: la vie est bien triste. Maar in 's hemelsnaam, dan zult u ook het volgende weten: alle stukken m'n leven betreffende, m'n eerste tandje, de dauwwurmer, waaraan ik niet gestorven ben, het tweede stadhouderslooze tijdperk oftewel de mazen, dag en datum van m'n eerste sigaar, dát alles gaat (en nog wel onvertaald) naar de Nationale en Internationale Tentoonstelling van Sport en Toerisme.”

Sprekende over Mulier's boeken en zijn teekeningen voor binnen- en buitenlandsche periodieken, wuifde Mulier al m'n

EDUARD DAVIDSON, KLEEDERMAKER.

AMSTERDAM, 507^A Heeregracht

INTERC. TELEFOON No. 6835

HAARLEM, 31 Grootte Houtstraat.

INTERC. TELEFOON No. 57.

EXCELSIOR BANDEN

RIJWIEL — MOTOR — AUTO

ED. KLEY Telef. 5518 Frederiksplein 29

vragen — minzaam of onminzaam — af. Eerst veel later hoorde ik hem in gansch ander verband het volgende zeggen.

„Ja, we waren met 'n troepie ijs-menschen in Berlijn, echt-gezellig, genoten van 't bier, de Duitsche ijs-ruzie, worstjes en ramen. Komt het gesprek op teekenen en op sport. Vraagt 'n vertegenwoordiger van 'n gezien Duitsch blad, of ik niet iets voor die courant zou willen leveren. Best, antwoord ik, een toon of wat te hoog, maar we zijn nogal prijzig met die dingen in Holland. Zoo'n krabbel doet bij ons 'n gulden of vijftig, dat is tachtig mark. Accoord, zei de goe-dhartige vreemdeling. Ik heb er een paar geleverd en wij hebben van de 240 mark buiten-sporig veel plezier gehad; dat was ons destijds wel enigszins toevertrouwd!”

„De ijsport, daar heb ik steeds heel veel voor gevoeld. Ter gelegenheid van de sport-tentoonstelling hebben we hier in Holland, op Scheveningen, het eerste internationale congres gehouden, waarop de wereldbond tot stand is gekomen. Herinner ik 't me goed, dan was ik toen secretaris van het congres, deftig wat? En, denk eens, nog deftiger, werd ik tot voorzitter van den „Wereldbond” aangewezen. 't Was niet gevaarlijk, zomers smolten we weer in 't niets terug. Toch is mij die eere slechts kort beschoren geweest, want ik houd er niet van ergens lang in te blijven zitten, in geen bestuur, nergens in. Niets is mij aangener dan de boel los te laten, als de zaken zóó op pooten zijn gezet, dat het jonge wicht zelf loopen kan, dan corrigeert de tijd de fouten wel. Zóó is het met het voetbal, de athletiek, het bandy gegaan, zóó ging het met den „wereldbond” eveneens. Alleen is het prettig later af en toe eens te mogen hooren, dat de combinatie goed blijft gaan, zich meer en meer heeft ontwikkeld; en er mede mee te blijven leven.”

„Werkelijk voldoening heb ik gehad van m'n bemoeienissen met de visscherij. Voor onze Hollandsche binnen-visscherij heb ik steeds veel gevoeld en het boek, dat ik er over geschreven heb (véél te dik zeggen m'n kennissen), waarin ik vooral de vischkwekerij heb behandeld, is gelukkig ook thans nog niet verouderd. Om een practischen kijk op al die stelsels van kweeken te krijgen, ben ik een beetje aan 't reizen en trekken geweest. Leerzaam en amusant beiden.”

„Toen men mij plagend vroeg, wat ik feitelijk in dat boek wou vertellen en of ik de lui nu eens wou leeren, hoe je een baarsje moest verschalken en of dat nou die heele wijsheid van de binnenvisscherij was, luide mijn repliek: Precies, daar draait alles eigenlijk om!”

„Ik hoop 't nog te beleven, dat het laatste nestvischje uit de Zuiderzee (waar ik destijds den heer Borgessius al op wees) in een met brillanten versierd foudraal, in het Rijksmuseum

plechtig zal worden bijgezet. Misschien zal ik dit niet meer beleven; het laatste nestvischje trouwens ook niet, omdat we dan alle twee al dood zullen zijn. Ik en het laatste nestvischje.”

„Toch prijs ik mij gelukkig, dat groote persoonlijkheden, zoals het Kamerlid voor Steenwijk, Duymaer van Twist, tegenwoordig met het nestvischje, om zoo te zeggen, „arm in arm gaan”. 't Nestvischje zal dit wel uithouden, 'mits het hier sterke gehoorzenuwen heeft. Ik bedoel hiermede geenerlei politieke beschouwing te leveren, daar ik dol ben op binnenvisch, maar niet op politiek. Alleen heb ik wel eens hooren fluisteren, dat 't Katholicisme en nog een boel andere dingen bij de moordkuil-geschiedenis te pas komen, waarvan weer het gevolg is, dat nog steeds de moordkuil aan den gang is. Dingen, die héél begrijpelijk en eenvoudig zijn, worden in ons goede vaderland door wetenschappelijke handen gebakerd tot ze doodgedrukt zijn. Wetten blijven hier rustig een eeuw of langer van kracht, al brult het leekenpubliek ook, dat ze niet deugen en een ramp worden. Wij lijden aan specialiteiten-vrees, uit angst voor een faux pas”.

„Er bestaat nog steeds een zalmkwestie, precies zoals er in de wereld van scheidsrechters en voetballers aan 'n ruy-spel-kwestie wordt gewerkt. Voor het gewone, dagelijkse verstand — dit in vertrouwen! — ziet het er precies uit of een neutrale, internationale oplossing van die beroemde zalmkwestie alleen dáárom zoo lang op zich wachten laat, wij ze, naar men destijds van betrouwbare zijde mompelde, in verband heeft gestaan met het toekennen van Deutsche onderscheidingen. Wat of dit betekent? Niets anders, dan dat ik de namen van alle menschen, die van zalm hielden, maar nog gekker waren op de linten, die er bij hooren, weer vergeten ben.”

„Of ik dan niet aan lintjes hecht? Zeker, ik ben het letterlijk eens met m'n doopvader, het Kamerlid voor Zutphen, Frans Liefinck. Toen een kribbig heertje tot Liefinck zeide: Ik hecht niet aan die dingen! was Liefinck's antwoord: Goed gezien, meneer, ze hechten zich ook niet aan U! Ja, die Liefinck heeft mij gedoopt, hatte die Ehre, zelfs nu is hij nog blij, dat wij samen 't over dien doop, den naam, en de rest, dadelijk eens werden. Ik ben erg trotsch op hem, maar hij heeft van mij niet veel eer beleefd.”

„De richting van den N.V.B.? Maar die is héél goed, alleen er kon minder over gepraat en geschreven worden. Natuurlijk vind ik niet alles goed, wat het Bestuur en de Algemeene doen; als ik er nog in zat, zou ik 666 fouten begaan; stuurlii aan wal dienen dit te onthouden. Maar er is bij de spelers en de overige belangstellenden veel te weinig waardleering voor het bondswerk en toch worden er bergen arbeid door

Naklanken van den Holland-Engeland-wedstrijd. — Twee Paasch-eitjes voor John Bull!

de heeren verzet. Ze besteden er zoowat al hun vrije uren aan, evenals Hartman voor de Athletiek Unie. Dat is óók 'n aanpakker! Ik durf dit te eerder zeggen en in de menschen waardeeren, omdat ik zelf behoor tot de personen, die er na een paar jaar weer nitsappen — ik heb dit hier voor al eens opgemerkt. Alleen m'n good old H.F.C. heb ik jarenlang, ik meen 17 jaar, trouw gediend."

"Toch is er één ding, waar ik ernstig bezwaar tegen heb, al weet ik niet precies te zeggen hoe de fout zit, omdat ik al die F's moeilijk uit elkaar weet te houden. Bestaat er niet 'n F.A., 'n A.F.A., en 'n F.I.F.A.? Nu het verkeerde is ongetwijfeld, dat al die gezamenlijke F's schuldig zijn aan den wantoestand, dat in Stockholm de zuivere amateurs slechts bij wijze van gunst al dan niet bij de Olympische spelen „mochten" meevoetballen. En dat is idioot, onverschillig of de fout bij de F.A., de A.F.A. of F.I.F.A. schuilt. Daar

moest eigenlijk verandering in komen. Liefst spoedig! Helaas, als ik over dit ééne zwakke punt spreek, vindt men mij, geloof ik, erg oproerig, dus basta!"

"Onze voetbal-opperhoofden doen tegenwoordig veel moeite om een wit voetje bij de autoriteiten te krijgen. Dat is héél best, daar heb ik steeds het groote nut van gevoeld, maar dan moeten we ons voetbal toch in den geest van het: „Wien Neerland's Bloed" zien te houden, waar dat mooie gedeelte van die vreemde smetten in voorkomt." Geloof me juist de autoriteiten kunnen ons steunen, wijl we het spel zuiver en paedagogisch beschouwen blijven.

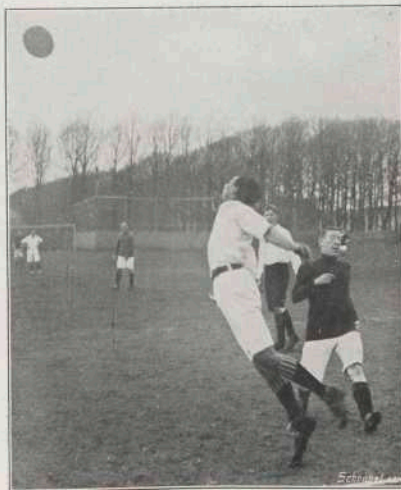
"Neen, aan hondensport doe ik niet, al heb ik 'n hond. Waarom niet? Eenvoudig, omdat ik de hond er veel te hoog voor acht. Feitelijk, ik meen dit helaas droef-ernstig, is een hond van nature de eenig-ware amateur-sportsman. Men neemt zoo vaak als amateur aan, wat toch geen amateur is. Neem nu eens als voor-

1. De deelnemers aan den afstandsrit der A. S. C. Olympia, Zondag verreden. 2. Onze vlieger Van Meel, Vrijdag jl. na het invliegen van een door hem zelf geconstrueerden, tweedekker, te Soesterberg gebouwd. 3. In tegenwoordigheid van den Minister van Oorlog werden de vorige week door den Heer Toe Laer, voorzitter van een commissie tot vorming van een korps van militaire motorwielrijders, demonstraties gegeven van het vervoer van een mitrailleur per motorrijwiel. De Heer Toe Laer (links) was daartoe vanaf de Eysink-fabriek te Amersfoort naar de vlakke van Waalsdorp, getuigd welken astand hij in ongeveer 3 uur had afgelegd. Luitenant Bolten (rechts) besteedt daarop den motor en vuurd met den mitrailleur een serie patronen, waarvan een groot aantal treffers in de schijven waren te vinden. De Minister gaf zijn tevredenheid met de geaagde oefeningen te kennen.

Automobielen Lorraine-Diétrich

Van den proefwedstrijd tusschen het Oostelijk elftal en D.F.C., waarbij de Dordtsearen met 3-1 wonnen

1. Lotsy en Staal in den strijd. 2. Een typische kreek van den achterspeler Wijneveldt in actie.

beeld: den Prins van Wales (die nu trouwens al jaren dood is, als Keizer van Indië) — die in z'n jongere jaren lustig mee liet rennen en zeilen om cups, waarbij hij kans had 'n deel der inleggenden — die niet gering waren — als prijs te winnen. In tegenstelling ook met renstal-bezitters, die hun paarden laten winnen (of verliezen), wijl het hun persoonlijk voordeel opbrengt. Dat is geen zuivere sport. In tegenstelling ook vooral met schatrijke lords, die in Monte-Carlo of ergens anders op clay-pigeons schieten, ter wille van „het potje”. Zoudt u niet denken, dat 't precies hetzelfde is als kieneu of biljaren om de dubbeltjes en centen op 't blaadje? Alleen de inzet is hooger!”

„'t Is niet het geld alleen, waartegen ik sputter. Dát stelt valstricken voor gokkers op de beurs en voor banken, die er niet goed mee weten om te springen. Ook in de sportwereld zal het geld derhalve z'n valstricken uitzetten. Maar zelfs het eeremetaal dient, zooveel slechts mogelijk is, achterwege gelaten te worden. De menschen worden er door verlekkerd,

laten morgen of overmorgen het amateurisme in den steek. En waarvoor zijn die gouden en zilveren prachtstukken noodig? Is de eer niet precies zóó groot, wanneer er gespeeld wordt om een bronzen medaille, ter waarde van één gulden, of om 'n zijden sjerp of lint, waarvan de waarde den vollen gulden nog niet haalt? En 't is toch maar een feit de meeste menschen zijn eerlijk onder den gulden.”

„Weet u, wat ik nog nooit gelezen heb? 'n Behoorlijke definitie wat sport eigenlijk is! Het is me ook nooit gelukt om er een z.g. „kernwoord” voor te vinden. Kranten hebben mij wel eens om een kernwoord gevraagd. Bijna had ik de kens gesteld op iets magistraals: „Geef me 'n graszode en ik zal er een volk gelukkig mede maken.” Maar ook daaruit zou een afschuwelijk misverstand kunnen geboren worden. 'n Antwoord, dat dat 'n football on the boundary of the question mag heeten, is wellicht het volgende:

„Sport is bewuste lichaamsbeweging

om der wille van de beweging zelf en uit liefde voor de zoo goed mogelijke prestatie.”

„Ik vind het best, dat u ongeloovig kijkt, ik wil mij zelfs op nog gevaarlijker ijs wagen en zeggen: de grondarbeider, de tuinman, de wandelaar zelfs, kunnen, onder zekere omstandigheden, daaronder ressorteeren. De schaker doet m.i. niet aan sport: maai laten wij ons niet vermocien met te ontwarren of alle sport onder die definitie valt en alles wat geen sport is, wordt buitengesloten.”

„Wat hebben 'n hoop menschen 'n papier beschreven met onaardige dingen te zeggen tegen den Nederlandschen Bond voor Lichamelijke Opvoeding. Heeft u meegedaan? Neen toch! Doet me plezier, voor u zelf en voor den prettigste Nederlander van zijn tijd, den heer Frits van Tuyll, minder voor den Bond. Graag zou ik er een artikel over schrijven, om na m'n dood gepubliceerd te worden.

(Wordt vervolgd.)

Sparta Westelijk Kampioen! — De populaire Rotterdammers gehuldigd. — De Korver, De Groot en v. d. Wolk, de drie internationals van het elftal, krijgen kransen.

In mijn vorige artikel over rugby heb ik hoofdzakelijk de aandacht gevestigd op het mannelijk, het weerbaar makende van dit prachtige winterspel. In onze dagen, die zoovele verrassende gebeurlijkheden brengen, denkt men onwillekeurig aan de mogelijkheid van botsing, strijd, verweer, ja felle aanval, en al zijn wij misschien de vreedzaamste natie ter wereld, dat neemt niet weg, dat wij niet meer als vroeger vreedzaam zijn uit verstijving, versulfing of wezenlooze onverschilligheid. Natuurlijk heb ik hier het oog op het, men mag gerust zeggen, diep gezonken Nederlandsche ras dat na de Fransche Overheersching als lam geslagen, een halve eeuw lang geen teekenen van leven meer vertoonde. Een kleine veertig jaren geleden is er waarlijk verbetering gekomen, en het welvarend, veerkrachtig Nederland van 1913 staat tot nieuwe, en stoute daden klaar. Natuurlijk zijn we nog lang niet waar we moeten zijn, en in het algemeen mogen we wel zeggen, dat niemand van zich zelf vindt dat hij genoeg gestreefd, bereikt heeft, met volle geestkracht arbeiden wij verder. In veertig jaren tijd hebben wij een groote sprong gemaakt en zeg ik nu te veel wanneer ik hier beweer, dat juist gymnastiek en sport, openluchtspel, krachtig hebben meegewerkt om Holland te verjongen en tot nieuw leven op te wekken. En dan hebben we aan de sport nog meer te danken, en hierover wil ik hier nog een enkel woord zeggen, juist in verband met wat ik in den aanvang over strijd, verweer en aanval zeide. Sport geeft ons kracht en moed, volharding. Ik bedoel de mannelijkste sport geeft ons die drie onmisbare eigenschappen. Ten opzichte van mijn eigen ras ben ik misschien te optimistisch gestemd omdat ik van elk Hollander, in tijden van werkelijk gevaar nog altijd dezelfde onversaagdheid verwacht waarvan we in onze geschiedenis lezen. Hooren we niet dikwijls van daden van moed, van edele zelfopoffering in den waarachtigen zin, zijn niet altijd nog o.a. onze zeelui tot grootsche daden in staat? Eensgezind zijn wij in onze toch weinig luidruchtige vereering voor die helden; juist uit die kalme wijze van aanvaarden moet ik wel besluiten dat wij dit alles van elkander als van zelf sprekend achten. Die kalmte is zeker thans geen onverschilligheid meer. Iets is er echter dat ons nog te veel ontbreekt en dat we op een natuurlijke manier

zoo snel mogelijk in verband met den ernst der tijden moeten zien te verkrijgen en dat is: gevoel van saamhoorigheid. Saamhoorigheid die een weerbaar moedig ras als één man doet opstaan in tijden van gevaar, die het zelfs tegen een veel talrijker vijand onverwinnelijk doet zijn.

Van huis uit zijn wij geen soldaten als de Duitschers, maar een welgeschoold volksleger van weerbare saamhoorigen, waar we in de naaste toekomst toch naar toe moeten is voor ons land zeker niet onmogelijk.

De sport heeft ongetwijfeld in ons volk weer geestdrift, en gevoel van saamhoorigheid gewekt, heeft ons te zelfde tijd stevige lichamen gegeven of liever is bezig ons die te geven, want we zijn er wat de weerbaarheid aanbelangt nog lang niet. Legio is helaas nog het aantal jongelui met gezichten als jonge meisjes en lichamen die al heel weinig athletisch zijn. En dat moet veranderen, dit kan veranderen ook, wanneer de zelftucht groter wordt, onze jongens de laatste resten van een remmende baldadigheid over boord gooien door zich te stellen onder de krachtige, maar ten goede leidende hand van behoorlijke oefenmeesters, die in de toekomst aan elke goede club dienen te worden verbonden.

De ouders vooral moeten inzien dat de kinderen geen sport zonder leiding mogen beoefenen. Systeem, leiding is noodig. Wij volwassenen behoeven die niet, wij kunnen de jongeren leiden, ja het is feitelijk voor zoover we er tijd voor hebben onze plicht om allen mee te helpen, samen met den staat, om de geslachten die na ons komen flink te maken.

Een elk nu zal het met ons eens zijn, dat de beide soorten voetbal de meest weerbaar maken de winterspelen zijn en zoals ik reeds zeide, juist die mannelijke sporten hebben wij zoo zeer van noode. Het hooge woord moet er nu eindelijk eens uit: Ik verwacht voor het Hollandsche ras der toekomst niet het minste heil van spelen die niet in de ware betekenis van het woord mannen maken. Laat ik mij tot het sterke geslacht bepalen, voorloopig zullen de mannen als in de mannenmaatschappij der Grieken de leidende macht bezitten.

Kunnen we nu voor de naaste toekomst waarin we in ons land zoozeer behoefte zullen hebben aan in alle opzichten sterke mensen, sporten ter opvoeding

geven die niet een maximum aan kracht, vlugheid geestkracht kweeken?

Eens en voor altijd, ik dien het telkens weer te herhalen, moeten we over uit-den-tijdsche voorzichtigheid, teer-of-weekhartigheid heen, maar vooral alle vooroordeel dient op zij gezet.

En zonder de minste gewetensbezwaren herhaal ik hier dat de jongens van 13—14 jaar die langzamerhand tot man gaan rijpen geen sporten meer dienen te beoefenen, in den winter minder opvoedend dan rugby en association en in den zomer minder opvoedend dan cricket. Het is altijd een bewijs van geestkracht en durf in een volk wanneer het mannelijk gedeelte naar de felste lichaamsontwikkelingen tracht, en helaas nog al te dikwijls zien we onze jongens spelen beoefenen *mit gemakzucht* (energeloosheid) die geen vierde gedeelte van de geestkracht eischen van de beide voetbalspelen.

In den Grieksch en staat, waaraan onze geheele moderne samenleving bezig is het allerbeste te ontleenen, werden de mannelijkste spelen gesteund. Eén soort balspel, dat volgens de beschrijvingen in een Grieksch blijspel, verbazend veel overeenkomst met rugby vertoonde, was kolossaal populair, het werd met de handen gespeeld, men mocht elkander duwen en optillen, en er scheen bijna een voortdurend scrimmage, of daarna een kort passeeren met elkander toewerpen van den bal te bestaan, zooals wij dat bij de onlangs gehouden rugby-wedstrijden hebben gezien. Er kwamen wel eens ongelukken bij voor, maar de Grieken verachten het gevaar, zij hadden om zich tegenstanders van het lijf te houden in de eerste plaats getrainde lichamen noodig en die kregen ze door dit spel „phaininda” te spelen, door hun catch-as-catch can, door hun meer gewone worstelen, hun hardlooperij enzoo voort.

En die geest moet ook die van ons toekomst-ras zijn.

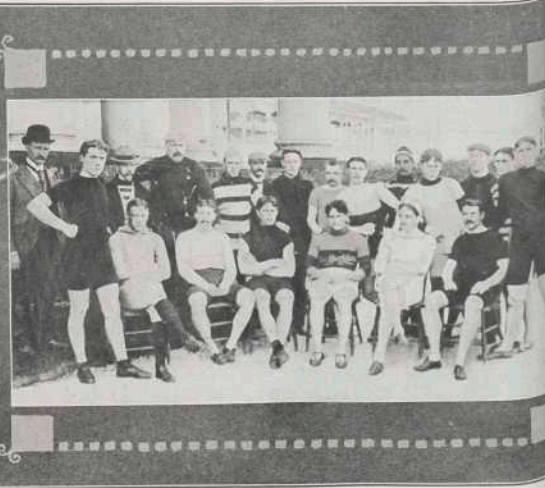
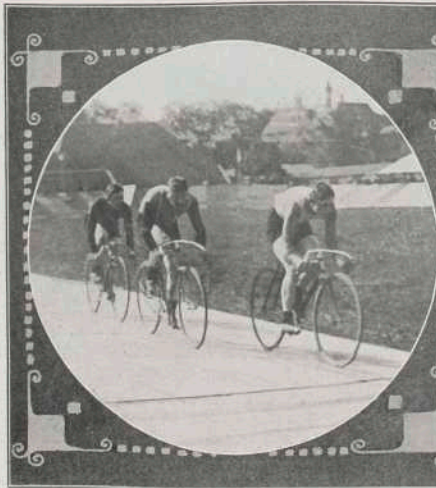
Rugby dat we niet kennen dient hier, omdat het een gehard lichaam kweekt, te worden ingevoerd en naast association beoefend. Wij hebben nu twee wedstrijden gezien, en dat vastgrijpen, catch as catch can spelen, dat echte, krachtige ravotten, felle stoelen met handen en voeten, dat ons zoo ruw *lijkt* omdat we nooit anders zien dan een spel waarbij we alléén onze beenen aan felle botsingen blootstellen, dat is nu toch zeker niet zoo dooddelijk gebleken als algemeen *gezegd werd door menschen die 't niet kenden*. Er is tenminste niemand gekwetst en al zal ieder der spelers ongetwijfeld duchtige stooten opgelopen hebben, er was er niet een die na een „scrum” of andere melée, niet welgemeend opstond. Een association-speler zou vele van zulke botsingen zeker niet verdragen hebben met zulk een fiere minachting voor pijn. Dat wij toeschouwers het spel gevaarlijk vinden is omdat bij ons telkens verkeerde begrippen opkomen wanneer we de menschen zien vallen worstelen, we doorzien niet en kunnen onmogelijk beseffen bijvoorbeeld dat een duw met hoofd en schouders samen, voor den duwer al even veel beteekent als de duwen die een association-speler een ander met de beenen of met de schouders toedient, en wat het vele vallen betreft, ieder sportman weet dat vallen eigenlijk niets beteekent, integendeel, tot meerdere energie prikkelt.

Daarom, laten wij in Holland niet achter blijven uit onwetendheid en vooroordeel. Laten we het spel eens gaan beoefenen, de jongere spelers ook, zij zullen eens zien hoe heerlijk het is eens ronduit wat wij noemen: stevig te stoelen op een goed gereglemeenteerde voor allen eerlijke manier. Laten zoo goed als in Engeland bij ons de meer gegoeden het voor goed gaan spelen, ook de studenten en alle ware, ronde sportslui die moed hebben en hart.

Het nieuwste van het nieuwste — Dartele grauwjes in een race — Ezelrennen, die in Engeland momenteel opgang maken.

Foto's, betrekking hebbend op verschillende episoden uit het roemrijke sportleven van J. Jaap Eden's laatste wedstrijd te Groningen, in 1904 gereden, waarbij hij o.m. Van Hoon sloeg. 2. Jaap Eden in Amsterdam van de te Haarlem gevestigde sportsvereniging „De Damsiaatsjes“ op deze foto ziet men bekenden als Mulier, Houtman, ziet men; 3. Jaap Eden in zijn glorievolle tijd met zijn vader, den bekenden gymnastiekleraar te Groningen. 4. Jaap Eden slaat op de Amsterdamsche wielbaan in het Willemspark in 1897 Jenkins

VAN LANG, LANG GELEDEN! door LEO LAUER.

Jaap Eden, de grootste sportsman, die ooit leefde.

Jaap Eden! Dat is 'n naam, vroeger een tooverklank, nog heden 'n herinnering aan wonderde tijden. Jaap Eden! 'n Ieder wist, wie dat was: tante Naartje met de breikous, de zich in weelde badende barones, 't buikig bankiertje op de beurs en Tieske, 't peenhartig schooiertje met den schoenenbak. Nu is de klank van oud-bakken, de glorie is er af, maar toch, toch, hoort de volbloed sportsman de twee woorden, er tintelen diamantjes in z'n oogen, de wangen kleuren, hij leeft op.

Reeds meermalen is mij door belangstellenden de vraag gedaan: wat voert Jaap toch uit, tegenwoordig? Al even vaak soebatten lezers om 'n portret van den geduchten schaatsenrijder en wielrenner. Wat deksels — dacht ik bij me zelf — laat ik er op uitgaan, Eden klieken, Eden interviewen. Dat geeft allicht 'n lustig stukke voor de Revue.

En zoo ik 'n zonnemorgen met de tuf-tuf naar Haarlem, waar Jaap oogenblikkelijk werkzaam is bij de Eerste Haarlemsche Automobiel Verhuurinrichting J. E. Meijer & Co., Raanvest 63. Ik diende me aan, vroeg naar den oud-kampioen, er werd om Jaap geschreeuwd, nog eens om Jaap geschreeuwd en al ras dook van achter 'n robuusten Spijker de Napoleon van 't stalen ros en 't gladde vlak op. Ik kreeg 'n stevigen poot, en zag 't welbekende gezicht, wat dikker nu, meer gesoigneerd, maar het was Eden nog, echt Eden met z'n pientere staal-blauwe oogjes, waar 'n lol-lachje in steoit, maar waar naast 't blij-glunderende ook 't wilskrachtige van den heerscher in schittert.

Interviewen, klieken geven voor de Revue. . .

Jaap vond 't best. Hij zei 't niet onwondend, maar je kon 't direct snappen, ondanks 'n ietwat jongensachtige schroomvalligheid. Ik stelde hem 'n portje in De Kroon voor; de veteraan vond 't beter op 't kantoortje. En daar ging ie. . .

De eerste vraag gold zijn leeftijd!
— Veertig! antwoordde de stoere kerel — Veertig ben ik nou! Ja, 19 October 1873 ben ik in Groningen geboren. Maar lang ben 'k daar niet gebleven. M'n vader was gymnastiek-onderwijzer, maar m'n grootvader had 't hotel Velsend gekocht, waar nou m'n tante woont, en daar heb 'k m'n jeugd doorgebracht. M'n moeder heb 'k niet gekend, 'k was zeven dagen, toen ze stierf. En toen heeft m'n grootmoeder me opgevoed.

Mulier vertelt ons van die periode in zijn boek „Wintersport“, dat Jaap 'n echte Hollandsche jongen was, als 'n kat tegen de Ruine van Brederode, welke vlak bij het logement is gelegen, opklom, kraaiende en uilennesten uithaalde en zich 'n hartstochtelijk jager toonde.

— En hoe is u eigenlijk tot de sport gekomen? vervolgde ik mijn ondervraging.

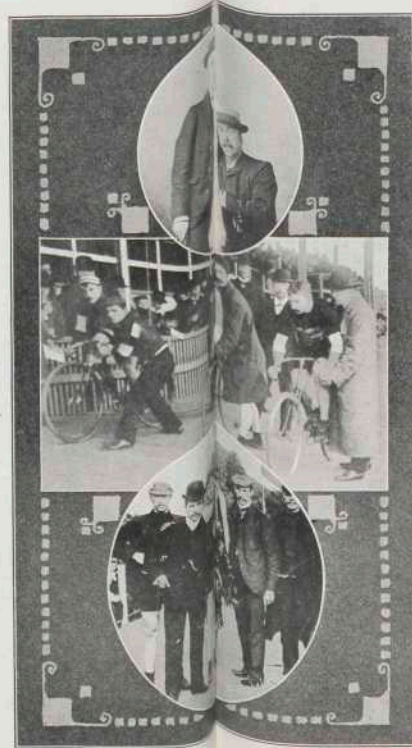
— Door te loopen! was het kort maar krachtig bescheid. — Loopen, dat vond ik heerlijk. Ik rende, om te oefenen, altijd tegen de duinen op, iedereen morgen sjouwde ik van Hotel Velsend naar station Santpoort, en ook ben ik wel's naar Haarlem getippeld. En dan nam tante altijd tijd op, dezelfde tante, die nou nog op Velsend woont. . .

— Hoe oud was u, toen u schaatsenrijden leerde?

— Vier jaar! Nou dat had 'k gauw te pakken, en toen ik de slag flink beet had, reed ik altijd achter Pander aan, om te leren!

— En de fiets?

— Die kwam, toen 'k vijftien was. De eerste kreeg ik van Pander te leen, en het volgende jaar kocht de ouwe heer er een voor me.

den oud-wereldkampioen wielrijder en schaatsenrijder, onzen landgenoot Jaap Eden.

rika (op deze illustratie komen verschillende bekende wielrijders voor; zoo ziet men, eerste rij van links naar rechts Bonifay, lid van de te Haarlem gevestigde sportsvereniging „De Damsiaatsjes“ op deze foto ziet men bekenden als Mulier, Houtman, ziet men; 3. Jaap Eden in zijn glorievolle tijd met zijn vader, den bekenden gymnastiekleraar te Groningen. 4. Jaap Eden (links) en Sirgrass, 3. Onze wielrenner 4 Sept. 1904 te Groningen gehuld'gd.

— En begen u toen al vlug aan wedstrijden mee te doen?

— Nou! antwoordde Jaap, met pienter lachje in 't oog. — Toen ik achttien was, won ik 't Kampioenschap van Nederland op alle afstanden, maar eerst deed ik aan wegwedstrijden mee. Velsen—Alkmaar en terug heb ik gewonnen, ook De Bilt—Amersfoort, dat was ook 'n 25 Kilometer.

Van zijn eerste succes op de smalle ijzers vertelt Mulier verder in zijn reeds genoemd boek, dat Eden, na voor vijf poppies van den bekenden Klaas Pander 'n paar oude Wichers-de-Salis gekocht te hebben, naar Abcoude trok en daar als primus de eindstreep passeerde.

't Gesprek kwam op de Arnhemsche baan, waar ik zelf ook me 't eerst verliefd heb gevoeld op de sport.

— Dat was daar 'n lollige boel! riep de veteraan monter uit.

En we spraken van Klarenbeek, 't tegenwoordig Vitesse-veld, waar Gorter met z'n roode sokjes reed, Grund als 'n peerd op 't stalen ros zweette, Jan Fockema, Opel, Sijp, Koning, Corea en zooveel meer werden toegejuicht en de Rozendaalsche Kapel van Driessen z'n mopjes tettertetterte.

— Wie waren toen wel uw felste tegenstanders?

— Nou, Rademaker en Schellema Beduin! antwoordde Eden onder wenkbrauwen-fronsing. — Dat waren taale heeren . . . en dan Protin, de Belg, die heeft 't me ook vaak warm gemaakt.

— Werd u toen door iemand getraind?

— Ja en nee! Frans Nerscher heeft me in '95 getraind voor de Wereldkampioenschappen in Keulen, die 'k toen gewonnen heb.

En zoo vlotte het onderhoud. We keuvelden over Jaap's succes in Leipzig, waar hij August Lehr klopte, over zijn tocht in 1896 naar Parijs, waar Jacque'in, Morin, Bourillon, de tegenwoordige opera-zanger, de felste tegenstanders van onzen landgenoot waren,

en Jaap o. m. den Brassard won, over den Grooten Prijs van Leipzig, waarop Eden in '96 beslag legde voor Bourillon, die toen doorging voor den snelsten sprinter van zijn tijd, de ijsvlakten van Amsterdam, Hamar en St. Petersburg kwamen op de proppen, de wereldkampioenschappen van 1893, 95 en 96, het fameuse wereldrecord op de schaats over 5000 M., kortom, we keuvelden van oude tijden, van lang, lang geleden, en genoten in heerlijke herinnering.

— Bent u lang amateur geweest? begon ik weer mijn serie vragen.

— Nee, van 1893 tot 95, toen ik 't wereldkampioenschap in Keulen won! antwoordde Jaap. — Toen boden de Humber- en de Dunlop-fabriek me 'n mooi contract aan, als ik prof. werd, en toen ben ik maar bezweken. . .

— Was toen 't heele amateurisme weg, reedt u toen alleen om 't geld, of hadt u ook nog plezier in overwinningen?

Bij deze vraag kleurde de geweldige sportsman lichtelijk. Er kwam weer dat leuk jongensachtige over hem.

— Nee! was zijn lacherig bescheid. — Ik vond 't nog wat deksels aardig om ze voor te zijn!

— En herinnert u zich nu nog aardige episoden uit uw carrière?

— La 's kijken! zuchtte Eden. — Ja, toen 'k naar Amerika ben geweest. Ja, daar heb 'k ook gereden met Gougoltz en Major Taylor, maar m'n centen heb 'k nooit gezien. Toen ben ik met de „Bourgogne“ vertrokken, en 'k zou ook met de „Bourgogne“ terugkomen. Ik stond al als passagier ingeschreven, maar ik miste op 't laatste ogenblik de boot. 'n Gelukje! Want de „Bourgogne“ is op die reis vergaan. Ze dachten allemaal, dat ik verdronken was, de ouwe kreeg zelfs 'n telegram, maar Jaap leeft nog zoals u ziet!

— En op schaatsen-gebied?

— Ja, da 's wel 'n leuk voorval geweest! In 1896 wou de Nederlandsch Schaatsenrijdersbond me niet naar St. Petersburg sturen. Toen ben 'k stilletjes op m'n eigen houtje gegaan. Eerst ging ik Hamar traineeren, toen trok ik naar Rusland. In dien tusschentijd kregen de heeren in Holland spijt. De Bond wou me toch uitsuren. Maar Jaap was nergens te vinden. Ze zonden me brieven, maar 'k gaf geen asem. Den avond voor de wedstrijden te St. Petersburg, toen 'k bij electrisch licht aan 't oefenen was, kwam ineens Godage, de ouwe schaatsenrijder, naar me toe: of ik dadelijk in de directie-kamer wou komen! Ik er heen! En wie stonden daar? Jhr. Barnaart en Charles Bastet uit de Kalverstraat. Nou, dat vond ik verdomd lollig, want je rijdt beter als je aangemoedigd wordt dan op je centje. 'k Heb alle vier de afstanden toen gewonnen.

- Wanneer bent u 't laatst uitgekomen?
- In 1904 op 't verplaatsbare baantje in Groningen!
- Hoe reedt u toen?
- Nou, m'n snelheid was ik kwijt, maar uithouden, dat ging nog best!
- Stelt u nu nog belang in de wielersport?

— 'n Snuiter, 'n lollige snuiter! zei die me van den vroegeren geweldenaar. — En of je nog bekend is! 'k Zat laatst nog met 'm in 'n restaurant, toen er iemand op 'm afkwam, die zei met een 'nander om 'n knaak gewed te hebben, dat ie Jaap Eden was. Jaap grinnikte, schudde z'n kop, beweerdde, dat ie 't niet was, maar kras op dien kerel moest lijken. Ze hadden 't 'mal wel duizendmaal gevraagd.

O, lezer, 't is met onzen populairren wielrenner en schaatsenrijder prettig kletsen, al is Eden wellicht 'n tikje al te bescheiden om direct interessant te zijn. Maar nog leuker is 't, het oordeel van anderen, die hem goed kennen, te vernemen. Daar heb je Frits Grund, de man, die nu in Arnhem 'n groote automobiel-zaak beheert, die vroeger met Eden een fietsenwinkel had in 't Geldersche Haagje. Die kan je nog heel smakelijk van dien ouden tijd verhalen. Van den Maandagmorgen na den wedstrijd, dat Van Gent & Loos 'n heele kist met bekers en medailles, gewonnen prijzen, bracht. Van de dagen, dat Grund, die zelf ook wielrenner was, ging traineeren op de Arnhemsche baan, en Eden op den winkel moest letten. Dat ging hem niet bijster af. Trappen, z'n beenen uitslaan, all right!

Jaap Eden in de jaren, dat hij de wereldkampioenschappen op de fiets en de schaats won, en in het jaar 1913.

1. Jaap Eden, de koning van het stalen ros. 2. Het nieuwste portret van den sportsman, te Haarlem vervaardigd. 3. De jonge matador op de schaats

— Jawel! talmde Jaap ietwat met z'n antwoord. — Maar ik ga weinig meer naar wedstrijden, de klad is d'r hier in, de goeie tijden zijn voorbij.

— Dat „goeie tijden” zei de oud-wereldkampioen ietwat weemoedig. Ja, zoo iemand, die zooveel triumfen heeft gevierd, moet het huidige wielersportleven wel traan aandoen.

— En wat bent u gaan doen, toen u de baan en de schaatsen vaarwel zei?

— Ach! antwoordde Eden — 'k Was dan hier dan daar. 'k Ben nog bij Jan Mulder geweest, bij Adler, 'k ben op de rolschaatsenbaan in Haarlem geweest, en nou zit ik hier in de automobielen . . .

En met die laatste onthullingen was ons vluchtig onderhoud afgelopen. Ja, Jaap Eden is tegenwoordig 'n vriend van de kilometer-vreters, welken werkkring hij later zal aflossen met het beheer over het meergenoemde hotel Velsereind. Dat kan, bij goede reclame, heel wat toeristen trekken. Dit bijzonderheidje vernam ik intusschen niet van Jaap zelf, maar van den oud-gangmaker Grijsceis, een van Eden's kennissen.

Verkoopen, br!l, brroertje aan dood! Kwam Grund dan van de oefening terug, informeerde hij naar den stand van zaken, dan bleek de geestdrift van den kampioen schier nihil.

— Nog iets geweest, Jaap?

Jaap gaapte . . .

— Ja, 'n hellekje verkocht!

— 'n Baby-belletje van f 3.25?

— 'n Baby-belletje. . . ?

En 't bleek, dat Jaap den koopert voor f 1.50 met z'n ring-ring had gelukkig gemaakt.

Spreek je Grund over Jaap Eden, zoo vertelt hij je dergelijke koddige staaltjes, schudt z'n hoofd en grinnikt:

— Nee, zakenman, dat was Jaap in die dagen niet, maar rijden, dat kon ie, en dan was ie 'n beste kerel, 'n echt goeie kerel, 'n vent met 'n hart van goud!

'n Goeie kerel! 'n Beste kerel! Right! Right! Maar zeker ook de kampioen op fiets en schaats, dien wij nooit vergeten, de grootste sportsman, die ooit leefde. . . .

Automobielen Lorraine-Diétrich

Schermbijeenkomst in de zaal Schuitemaker.

In de kleine, maar gezellige zaal, waar de bekende militaire schermonderwijzer Schuitemaker onderwijst geeft, had Donderdagavond een bijeenkomst plaats, waaraan vele leden van bovengenoemde zaal, en eenige leden der zaal Giandomenici hadden deelgenomen. Van de zaal Schuitemaker merkten wij de volgende schermers op: Jhr. Uit den Bogaard, J. Asscher, Dudok v. Heel, Joha, Diepenbroek, Bunes, W. Welman en G. Welman. Van de zaal Giandomenici: Delaunoy, Apbel, Kaas, Spijker, Kottling, prof. Giandomenici en M. Zeldenrust. Het spreekt van zelf, dat, waar zoovele jonge schermers bijeen waren, gedurende eenige uren onafgebroken werd geschermd, en menig goede partij werd afgewerkt. De leerlingen van Schuitemaker schermen over het algemeen goed, en zelfs vindt men onder de sabelschermers eenige zeer goede krachten. Hun houding en de wijze, waarop zijn den sabel hanteeren, wijst op het zeer goede onderricht, hetwelk Schuitemaker geeft. Asscher en Joha, Uit den Bogaard en Diepenbroek gaven hunne tegenstanders handen vol werk. De partij sabel tusschen Schuitemaker en Giandomenici was zeer interessant, waarbij duidelijk uitkomt dat eerstgenoemde, gelijk ik eenige weken geleden reeds mededeelde, op sabel zeer vooruit is gegaan. De schermers der zaal Giandomenici, van wien in den laatsten tijd in dit blad reeds het een en ander werd vermeld, maakten vele goede partijen. Bijzonder op dreef was Kottling, die dien avond ver boven de meeste schermers uitblonk, vooral op degen waren zijne partijen uitmuntend van stijl en uitvoering. Het assaut

Schermbijeenkomst in de zaal Schuitemaker, waaraan werd deelgenomen door den heer Giandomenici en eenigen zijner leerlingen.

Derde en vierde zittend prof. Giandomenici en Schuitemaker.

om 8 uur begonnen duurde onafgebroken tot elf uur. Het bestuur der schermzaal Schuitemaker heeft met deze ontmoeting veel succes gehad. Opmerkelijk was het dat het militaire voorschift voor den sabel, voorschrijft dat de sabelschermers de linkerhand omhoog moeten houden, zoodat vlugge schermers die heeren gemakkelijk op de linkerhand kunnen raken. Typisch dat sommige militairen altijd iets apart willen voorschrijven. Op heel de wereld wordt geleerd, dat de linkerhand in de heup of op den rug moet geplaatst worden. In ons land, waar wij op schermgebied alles uit het buitenland hebben moeten overnemen, wordt thans in 't leger voorgeschreven dat de linkerhand omhoog moet worden geplaatst.

Een bijzonder onpractische en bespottelijke maatregel!

M. ZELDENRUST.

De vriendelijke Amsterdamsche politie.

Question brûlante! Zoo brûlante, dat de eerst lekkende wammen-tongetjes nu rossig naar boven laaien, vuur-kolommen met pluimen rook er boven!

Het straat-verkeer in de hoofdstad . . . . .

't Was schandelijk. Kris en kras door elkaar. Men piekerde; schedels van commissaris, inspecteurs en agenten bersten. 't Werd iets beter, maar nog niet boven het schandelijke uit.

En hoe komt dat?

Primo — de Amsterdamsche agent is in doorsnee zulk 'n intelligent mensch, dat zijn beleefdheid gelijk staat aan die van 'n boeren-sukkel uit Surhuisterveen. Treedt voor 't eerst in Amsterdam eene verordening in werking, zoo dient Hermandadje voor intiching van het publiek te zorgen. Voorkomendheid schijnt echter in Mookum 'n knaak, onbeschoftheid 'n spie te kosten.

Secundo — bedoelde hoedanigheid van Hermandadje schijnt hem meer te doen voelen voor 'n sjokker achter 'n kar dan voor 'n bedienaar van volant in tuf-tuf. Reden, waarom ordelijk rijdende automobilisten van 't geuniformeerd knapelein 'n snauw krijgen, het karren-heir door elkaar krioelt als 'n troep mieren.

Tertio — brengt Hermandadje het goed geloovig publiek op 'n dwaalspoor. Dat ziet z'n dreigend zwaaienden arm tegen den benzine-wagen. Dat ziet bij z'n snauw z'n tot grinnig muittje verwrongen, slecht gepoetste, getabakkerde tanden-ris. Dat hoort z'n grom en verwensching. En het

goed geloovig publiek neemt terstond aan: die automobilist, die razende Roland, die doordraiver het ongeluk. Waar-door het goed geloovig publiek niet alleen 'n afschuw krijgt tegen al, wat tuf-tuf en tuf-tuffer is, maar naast die afschuw ook 'n angst en vreeze. De burger kijkt momenteel het voertuig dezer eeuw vol ontzetting aan, danst uit zenuw-achtigheid voor de wielen rond, wijkt verkeert uit . . . en scheldt, zelf onhandig zijnde, . . . den man aan het stuur.

En daaraan heeft, naast den roekeloozen en te snellen rijder, die beslist ook bestaat, de vriendelijke Amsterdamsche politie schuld.

Ik bracht vroeger hoofd-commissaris, en verdere leden van het korps, reeds hulde voor de genomen maatregelen. Alles blijft echter amsonst, zoolang men geen voorbeeld aan Den Haag neemt. Daar keurige kerels, beschaafd en voorkomend! Hier?

In Londen krijgen de Bobbies les in Esperanto. Mookumsch Hermandadje moet, buiten lichamelijk, zeer zeker geestelijk opgevoed: netjes praten, niet pruimen onder die handeling, niet snauwen, etc. etc. Op het moment provoceren de heerschers van de straat tegenspraak en verzet bij iemand, die voor zijn goed recht wil opkomen. En dat noemt men nu niet juist het bewaren van de orde en de rust, dat is intendende het eenige middel om relictjes te veroorzaken op het asfalt, hetgeen het verkeer danig in de war brengt.

Hermandadje, footjes mogen niet aangekomen. Maar op papier wel. En op papier is 't mij goedkoop. Pak aan dus, boy! Hier 'n knaak! En koop wat voorkomendheid . . .

BOB.

Het souper, volgend op den jaarlijkschen feestavond van de Amsterdamsche Roeivereniging „Poseidon“ Zaterdag jl. in Artis gehouden, waaraan door plm. 350 leden werd deelgenomen.

Van de Cross Coutry en den Jachtrit, Zaterdag jl. in de omstreken van Arnhem door de Koninklijke Militaire Sportvereniging uitgeschreven.

1. Jhr. Coehoorn van Sminia een hindernis in den Jachtrit nemend met zijn welbekenden schimmel. 2. Een kiekje van den Cross Country.

Uitverkocht.

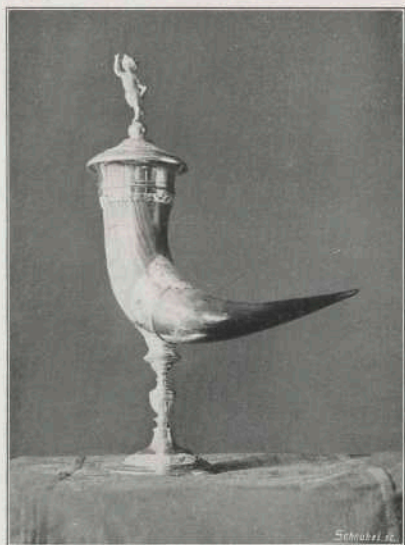
Hierbij deelen wij H.H. aanvragers van het vorig nummer, waarin verslag **Nederland-Engeland-Voetbalwedstrijd**, mede, dat dit nummer, alhoewel in **zeer uitgebreide oplaag** gedrukt, tataal **uitverkocht** is, en derhalve geen exemplaren meer geleverd kunnen worden.

Administratie
„De Revue der Sporten“.

Automobielen Lorraine-Diétrich

De steeds ijverige Rennerclub De Pedalaridders te Rotterdam is in 't bezit gekomen van een beker, een geschenk van haar „Eerelid“, uitgeoefd met 't doel dezen beker dit jaar te laten verdienen onder de leden van de Club op de baan, of eventueel bij een der te houden feesten, op den weg. Dergelijke aanbiedingen geven blijk niet alleen van sportmin, maar mogen strekken ter aanmoediging van anderen om door 't uitloven van dergelijk soort prijzen alle takken van sport te steunen en aan te moedigen.

Zal er licht komen?

Zij die denken, dat de groote belangstelling, die in Holland bestond voor „voetbal“, als sneeuw voor de zon vergaat bij hen, die de Hollandsche kust vaarwel hebben gezegd, om in het machtig Insulinde een werkkring te aanschaffen, zullen in dit geval ongelijk hebben.

Uit 't oog, uit 't hart, zoo gaat 't zoo dikwijls, maar in Indië de Hollandsche voetbalvelden vergeten, noen, dat is bijna een onmogelijkheid.

Groetig grijp ik naar brieven die de mail gebracht heeft, groetig grijp ik naar de couranten waarin geschreven staat „Hollandsche voetbalgeschiedenis“, 't kruisbandje ruk ik haastig van de courant en zoekend ontvouw ik het blad, en dan, nee, dan lees ik niet, ik smid van de voetbalverslagen. De Revue der Sporten zorgt voor kieke van hockey, voetbal enz. en niet alleen ik, doch alle lezers van de leestrommel zien gaarne de kieke van de Revue, omdat 't zoo echt Hollandsch is, je ziet bekende gezichten en op den achtergrond duin of bosch, dat je zoo kent en je ziet publick waarvan je ook één een deeltje was.

Bij 't schrijven van dit stukje lag „De Maandag Courant“ vóór me, waarin een overzicht van het vorige en loopende seizoen; de competitiestanden zoowel 2e als 1e klas werden daarin vermeld en wel hoe zij waren op 31 December 1911 en 31 December 1912.

Een soort statistiek dus, die hoewel beknopt, zeer betrouwbaar is.

Wat mij weer 't meest frappeerde, waren de 2e klasse competitieën, 't Schijnt dat men in de 2e klasse wel van a, b en c kan spreken, doch in de 1e klas heeft men één getalletje dat zeker zoo moet blijven.

Laat ik beginnen met 't Zesde; glorieus staat 't Zesde weer bovenaan. In 1911 met 27 goals vóór en slechts 2 tegen in zes wedstrijden met een gemiddelde van 2 punten per wedstrijd, in 1912 wederom aan den top met 46 goals voor en 9 tegen en weer met een gemiddelde van 2 punten per wedstrijd in negen wedstrijden, zoodat elke wedstrijd gemiddeld dus met 5-1 werd gewonnen.

Heeren Bestuursleden van den Nederlandschen Voetbalbond, ik kom weer terug op mijn artikel „Ous Promotiestelsel“ in no. 13, 6 Aug. 1912 van de Revue, wilt ge nog spreker bewijzen, dat het stelsel foutief is of wás (misschien is 't juist veranderd)? Zie naar U.V.V. en herzie nog eens oude couranten van vier tot vijf jaar terug, Concordia en A.F.C. h.v.b. toonen u de onbillijkheid van dat systeem aan.

Tegenover 't Zesde is ook zeer hard gehandeld, 't Zesde had in de Oostelijke 1e klas competitie steeds een goed figuur gemaakt, ze was een middelmatige en is, naar ik meen op haar verzoek naar het Westen overgegaan, omdat daardoor het verre reizen werd opgeheven.

't Is nu eenmaal een erkend feit, dat het oostelijke spel wat lager staat dan het westelijke, een vrij normaal verschijnsel als men Noord- en Zuid-Holland met de overige provincieën vergelijkt, wat betreft zieletaal en instellingen waaraan jongelui verboden zijn.

't Zesde ging als middelmatige Oostelijke 1e klasse naar 't Westen over, ze zou een dobber hebben en 't werd mij zelfs kwalijk genomen door iemand, toen ik voorspelde, dat 't Zesde 't niet zou botverken in de Westelijke 1e klas competitie. Ik heb gelijk gehad, doch 't lot, dat 't Zesde onderging was „onbillijk“ en werd zij o.m. de dupe van 't foutieve promotiestelsel.

't Zesde moest zich eerst „inspelen“ in haar nieuwe afdeling.

Zeer goed herinner ik mij de incompetentie van 't Zesde, Ajax (A) en Hercules, Ajax verdiende reeds lang 1e klas te worden, doch 't Zesde verdiende het te blijven en zelfs Hercules toonde dikwijls 1e klas capaciteiten, zoodat ik nog betwijfel of Hercules verkelijk naar de 2e klas moest verhuizen.

Wanneer 't Zesde dit seizoen wéér kampioen is (ook A.F.C. of U.V.V. en ook Concordia als staat ze 2 of 3) kan men haar met groote gerustheid tot de 1e klas competitie toelaten, 't blijkt uit de genoemde statistiek, ze is te sterk voor de 2e klas (deze bewering geldt o.a. ook voor U.V.V., A.F.C. en Concordia al is laatste genoemde een weinig goet) alleen een onvoldtallig opkomen kan daaraan schijnbaar twijfel brengen, maar een nederlaag door onvoldtalligheid of minder goede invallers heeft als aanwijzing ten opzichte van die club, weinig waarde.

't Is zeker 5 à 6 jaar geleden, toen ik betoogde, dat V.O.C. en Ajax (A) en A.F.C. in de 1e klas competitie behoorden te spelen, de twee eerstgenoemde zijn er trouwens ook ingekomen, want 't meet en A.F.C. had met wat minder deerveine (exerzoo Concordia) ook reeds 1e klasser geweest.

Men speelt om 't spel, accoord, doch altijd heeft men daarbij ook een doel, de 3e klasser tracht, de 2e klasser te worden en de 2e klasclub wil zich een plaats maken in de 1e klas competitie, waarin weer gestreefd wordt naar den kampioensitel van „Holland's Triumphant“, kortom elke vereniging heeft dus als leuze „excelsior“.

Juist dat zeer verouderde stelsel moet vele verenigingen moede loos maken, zeker is het dan ook niet in het belang van de sport.

Als ik me zoo de verdorven Rotterdamse 1e klas verenigingen, Victoria, Rapiditas en Celeritas herinner, dan geloof ik, dat ik niet zonder

Het nieuwe directie-kantoor van de Bates Tyre Cy. (Holland) op de Prinsengracht te Amsterdam.

C. Houttuin & Co., Arnhem.

Simplex

Amsterdam.

De SIMPLEX PRIJS-COURANT is uit
en wordt op aanvraag toegezonden.

„... een geestig plaatje van HOEKSEMA op den omslag en
een duidelijk geïllustreerde uitleg van het Cycloïde systeem als
inleiding ... ook voor niet-wielrijders allerbelangrijkst om
te lezen”.

AMSTERDAM, Overtoom 271.

grond kan beweren, dat in het verdwijnen van die verenigingen ons voetbal stelsel een groot aandeel had.

Eén of meer spelers van een gedegradeerde klasse gaan naar een andere klasse over, die zich als zodanig handhaaft, de gedegradeerde vereniging geraakt in verval, is een gebroken combinatie en... wordt ontbonden.

Als er een aantal clubs onderling tegen elkander spelen, zal wellicht één 't minste resultaat behalen in een seizoen, 't zij door puntenaantal of door 't doeleffende, maar dan heeft men te constateeren of die vereniging te klas spel vertoont, doch geen soort loterij moet dan beslissen.

Ik hoop voor 't belang van de sport dat er reeds verandering is gekomen, evoneens wensch ik dat voor de verenigingen, want ik kan slecht gelooven aan een zóó'n groote blindheid, waardoor die middeleeuwse „rechtspraak” kan gehandhaafd worden.

Enige maanden geleden las ik, dat er sprake was van verandering.

Nogmaals wil ik een helder voorbeeld stellen, dat het oude systeem tot in het belachelijke toe, als een „dom” middel zal doen blijken.

Twee te klasclubs met een gelijk aantal punten hebben bijv. ieder nog één wedstrijd te spelen, die wedstrijd zal beslissen welke vereniging van die twee, de degradatie-wedstrijden moet spelen.

De vereniging a boft (zoals men dat dan noemt) b.v.b. doordat de club waartegen zij nog éénmaal moest spelen met invallers verschijnt voor de besten harer spelers, of ze komt met slechts 10 of 9 man door ziekte, of de afwezige spelers zijn gestraft militairen, die voor een of andere groote zonde niet kunnen uitkomen, waarvan 't gevolg is, dat a met 2-1 wint, de andere vereniging b speelde haar laatste wedstrijd gelijk, ergo moet zij de degradatie-wedstrijden spelen.

Door een bezerde knie of scheenbeen van een speler kan een elftal verliezen of winnen, d.w.z. de een zijn dood is de ander zijn brood, zoo kunnen dergelijke abnormaliteiten een draai geven aan den competitie-stand. Zulke kromme toestanden moet men inmiddels onmogelijk maken, wat in dit geval zeer gemakkelijk gaat.

Heeft men zoover wel eens nagedacht, dan moet toch ook duidelijk

Nog een der kantoor-lokalen van de Bates Tyre Cy (Holland), het huis, dat de zoo gunstig bekend staande Bates Banden in Nederland pousseert.

blijken, dat te weinig aan beoordeling door kennis en te veel aan 't lot werd overgelaten, 't geen nooit „gezond” kan zijn.

't Zesde, U.V.V., A.F.C. en Concordia blijft volharden, er zal licht komen 't moet, 't kan niet anders!

F. Th. BREDERODE.

Batang-Taro, Februari '13.

Bij de Revue der Banden voor Motor en
Rijwiel passeerden ook de

BATES BANDEN

en trokken de algemeene aandacht.

Waarom?

Omdat de Bates Motor- en Rijwielbanden
ongetwijfeld zijn de . . . . . ? ? ? ?

MOTOR- EN WIELRIJDERS neemt eens proef met
Bates Banden en U kunt dan zeer gemakkelijk (en be-
slist tot uw eigen voordeel) bovenstaande vraag
beantwoorden.

Renault Automobielen

Importeurs voor Nederland,

Grund en Co.,

· UTRECHT ·
Mafiebaan 71.

CLICHES' DEZER REVUE ZIJN' VERVAARDIGD BIJ DIRK SCHNABEL: A'DAM.

HULDEBLIJK DE KORVER.

Op aandringen van verschillende zijden verklaarde de redactie der Maandag-Courant zich bereid een inschrijving te openen, teneinde den aanvoerder van het Nederlandsche elftal bij zijn 30sten „international" op den tweeden Paaschdag namens voetbalminnend Nederland te huldigen. Er vormde zich een huldigings-commissie, bestaande uit de heeren Leo Lauer, John Coucke en D. Hans. De bedoeling was iederen voetballiefhebber in staat te stellen aan deze huldiging deel te nemen, zoodat elk bedrag, hoe klein ook, gaarne werd aanvaard. Als termijn van inzending der gelden kon men toen slechts vier dagen stellen. Vermoedelijk is deze korte periode oorzaak,

dat de deelname lang niet algemeen is geweest. Na de enorme prestatie, door De Korver ook in zijn 30sten wedstrijd geleverd, kan het niet anders of velen zullen alsnog tot het huldeblijk willen bijdragen.

Daarom heeft de commissie dan ook gemeend de inschrijving nog niet te moeten sluiten, maar alsnog een ieder in staat te stellen een bijdrage onder het motto: „Hulde De Korver" te zenden aan de „Maandag-Courant", Raadhuisstraat 1, Amsterdam.

Zooals wij reeds verklaarden, zijn ook wij genegen giften voor dit doel in ontvangst te nemen.

Het voornemen bestaat, het huldeblijk den sympathieken „Bok" vóór of op den Holland-België-wedstrijd op 20 April te Zwolle aan te bieden.

SPORT-FOTO'S.

Zij, die de originele foto's verlangen van illustratiën, voorkomende in „De Revue der Sporten" en vervaardigd door onze fotografen, de heeren V. HENDRIKS, P. F. VAN DEN ENDE en J. BOCKSTART, worden verzocht zich *direct* tot onze administratie te wenden. De prijs der foto's bedraagt f 0.50, opgeplakt f 0.75, na ontvangst van postwissel of postzegels.

SPECIALE AANBIEDING.

DE REVUE DER SPORTEN

wordt geheel **kosteloos** WEKELIJKS toegezonden aan de gebruikers van

en wel telkens gedurende **3 maanden** na inzending van **60 omslagen** van bovengenoemde reep.

Het succes van Continental.

Alle Paaschwedstrijden, dit jaar in Duitschland gehouden, voor zoover het werkelijk belangrijke races betrof, werden gewonnen op Continental-Banden. Op de baan waren dat: de Grootte Paasch-prijs-Berlijn, de 25 K.M.-wedstrijd-Berlijn, de Paasch-prijs-Leipzig, de Grootte Paaschprijs-Keulen, de 50 K.M.-wedstrijd-Forst, de Meissethal-prijs-Forst, en

de openingswedrijd-Straatsburg. Op den weg was het: De wedstrijd „Rond door West-Duitschland“ over 250,9 K.M.

De renners, die weer door de Continental-Banden zegevierden, zijn de meest bekenden als: Janke, Kjeldsen, Miquel, O. Meyer, Linart, Przyrembel, Boeschin en Schenkel. Behalve de winners bereiden in „Rond door West-Duitschland“ ook de 2e, 3e, 5e, 6e en 7e Continental-Banden, welke zich dus ook in dit seizoen schitterend handhaven.

Het Nederlandsch
Efttal en zijne ver-
richtingen .
DOOR

C. A. W. HIRSCHMAN.

Rijk geïllustreerd.

Prijs 25 cent.

Verkrijgbaar in den Boekhandel en bij De Revue der Sporten na ontvangst van postwissel of postzegels.

Stokpaardjes.
Lelienmelk-Zeep
van **BERGMANN & Co Arnhem.**

geeft een blozend, jeugdig uiterlijk, blanke fluweelzachte huid en verblindend schoon teint. à 40 cts pr. stuk overal verkrijgbaar.

Prowodnik

Columbus
Banden
Amsterdam

ITALA Automobielen
of
Waverley Cars.

Hoofdvertegenwoordiging voor Nederland en Koloniën:

Korte Leidschedwarstraat 13-19

TELEFOON 9000

AMSTERDAM.

WAGENINGSCHER BERG.
HOTEL WAGENINGSCHER BERG.
GEHEEL HERBOUWD, NIEUW GERESTAUREERD
EN NAAR DE EISCHEN INGERICHT.

Prachtig vergezicht over Betuwe en Veluwe. — Tennisveld.
Directe ligging aan de elektrische tram Arnhem, Driebergen.
RUIME GARAGE. — INT. TEL. 33 — B. FLOTHUIS.

De moderne RIJWIELLAMP
„BERKO“.
GEEN ONDERHOUDSKOSTEN.
GRATIS LICHT.

Nieuwste model der eerste MAGNEET
ELECTRISCHE Rijwielamp der wereld.
ORIGINAL S. S.
— Het Wonder der techniek! —
Indien een licht. Uw weg beschiemt, laat
dit dan de BERKO-LAMP zijn.
Prijs f 13.50, franco tegen inzending van
het bedrag of tegen rembours.
Brochure gratis en franco.
Magazijn „SPORT“
Vijzelstraat 17 — Amsterdam.

P. M. KAMERLING
Breda

Officiers Harnachementen
VOOR
hier te lande en Indië.

GOOD YEAR
Anti Slipping Band.

DE BESTE
DE DUURZAAMSTE
DUS DE GOEDKOOPSTE.

Importeurs:
VAN ROSSUM & Co.,
Hoogewal 8 - Telefoon Haag 1693. - Den Haag.

DE „VREDESTEIN” BAND
BILLIKENS GLORIE
RUBBERFABRIEK „VREDESTEIN”
LOOSDUINEN TELEFOON HAAG 2328.

Automobilisten, Motorberijders en Fietsrijders,
geen lekke banden meer.
NEEMT PROEF.
Importeurs voor NEDERLAND en KOLONIEN,
— Prinsengracht 514 — Amsterdam. —
TELEFOON 1780 N.

ZES GULDEN kost een paar **BOK** VOETBALSCHOENEN.
5.50 Gld. kost een **BOK** VOETBAL.

Prima Nederlandsch
Fabrikaat.

Overal verkrijgbaar.

Maker:

H. J. de Pont-Mannaerts
TILBURG.

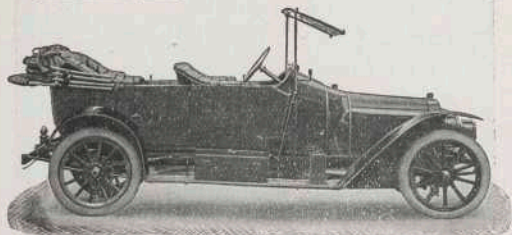

Chenard & Walcker Auto's

in typen van af 12 tot 24 H. P.

Compleete 2 en 4 persoons TORPEDO's thans voorradig ter
directe aflevering, van af f 3650.-- alles inbegrepen.

Een der snelste, lichtste en meest betrouwbare
eerste klasse Fransche Auto's,

in prijs zonder concurrentie.

Neemt de proef en vraagt catalogus aan over 1913 bij
ons of bij onze Haagsche Agentuur, Bezuidenhout 177.

KIDERLEN & Co., Amsterdam.

N. Z. Voorburgwal 72. — Telefoon 702 Noord.

Verzoeke bij navrage aan dit blad te refereren.

ROBERTS MOTOREN
BINGHAM EN LUGT.
ROTTERDAM
WITTE HUIS - TELEFOON 6640.
Vraagt prijscourant.

Duitsch,
Engelsch,
Franssch,

Spaansch,
Italiaansch
enz.

N. V. BERLITZ SCHOOL MAATSCHAPPIJ
AMSTERDAM, uitsluitend Keizersgracht 300
DEN HAAG, uitsluitend Noordeinde 42 Telet. 6318.
boven Maison Krul.
MEN LETTE OP DE JUISTE ADRESSEN.
Privaatlessen tegen matigen prijs.; Bekend beste buitenlandse leeraren.
CURSUSLESSEN f 3 PER 10 LESSEN.

SPECIALITEIT

Firma **WED. J. L. CEUVEL,**

SCHEEPSWERF WERKTUIGENFABRIEK

KETELMAKERIJ.
MOTOREN.

REPARATIËN,
AUTOGENELASCHINRICHTING.

AMSTERDAM

HOOGE KADUJK 147.

INTERC. TELEFOON 1807

MOTORBOOTEN.

Continental

in gebruik
de goedkoopste
Band

Continental-Caoutchouc und Gutta-Percha-Compagnie
Prinsengracht 1077 — — — Amsterdam.

Fosco

De Cacaodrank voor Sportlui!

Wordt gedronken met
MELK of SPUITWATER.

Dürkopp
Auto's.

Hooftagenten:
KLISSER & CITROEN,
Amsterdam,
Keizersgracht 265.

VERWEEGEN & KOK

Amsterdam - Kalverstr. 88/90

Ladies Astride Saddle.

Den Haag - Hoogstraat 23

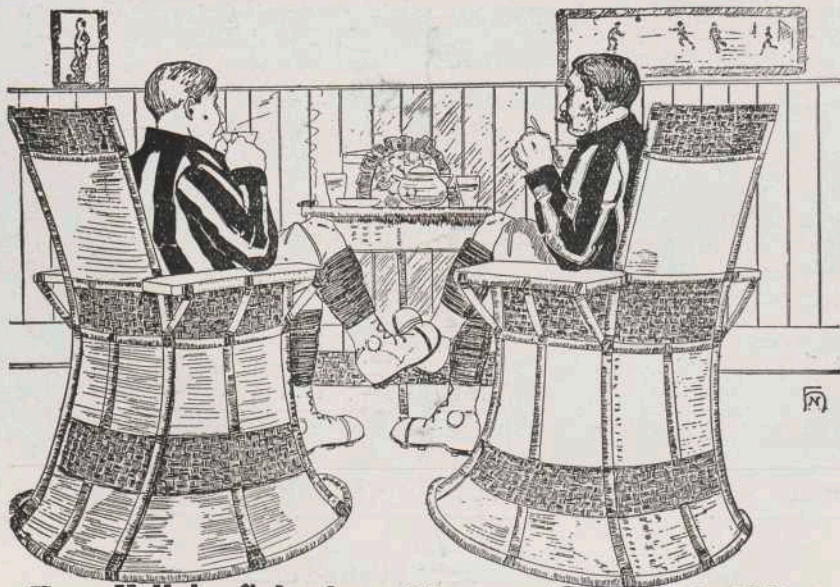
OPLEIDING GEDIPLOMEERD CHAUFFEUR.

EERSTE AMSTERDAMSCHЕ CHAUFFEURSSCHOOL
Albert Cuijstr. 224 (I), Amsterdam, Tel. Z. 2312
PROSPECTUS OP AANVRAAG VERKRIJGBAAR.
DE DIRECTIE: J. WENTINK J.M.Zn., C. A. PLAS.

ARNHEM
HOTEL DES PAYS-BAS.

EERSTE EN OUDSTE HUIS TER PLAATSE MET IEDER
MODERN COMFORT.
OMNIBUS AAN HET STATION.

MEUBELFABRIEK
J. C. CADERIUS VAN VEEN HAARLEM.

Van Nelle's Gebroken Thee gedurende half-time
is verfrisschend en opwekkend.